

Sztaskó Richard

Fürdés

„*Quando cœli movendi
sunt et terra. Dum veneris judicare
sæculum per ignem. Tremens factus
sum ego, et timeo; dum discussio
venerit;
atque ventura ira. Dies illa, dies iræ,
calamitatis et miseræ,
dies magna et amara valde.*”

(*Breviarium Benedictinum*)

Kis idő múlva megállt előttem. Csöpögött róla a víz, forgott jobbra-balra, büszkén viselve meztelenségét. Lopva rápillantottam. Szótlanul ültem, aztán bólintottam, és elmosolyodtam. Rálépett a takaróra, és kérte, hogy menjek odébb. Beengedtem, ő pedig becsúszott alá hideg, sima bőrével. Kért, hogy öleljem át, átöleltem, és megcsókolt, az ajka nedves volt és hűvös. Hosszú ideig feküdtünk, aggódtam, féltem és nem éreztem vágyat. Mintha egy szürke virág nőtt volna közénk, egy gondolat, ami alakot öltött, és a köztünk tátongó szakadékról mesélt volna. Nem tudtam, mi volt az. Éreztem, hogy vár valamire. Végighúztam a kezem a hasán és a lábán, vágytam a vágyra, ostoba módon a saját szenvedélyemet kerestem, erőlködtem, miközben ő csak várt, simogatta a hajamat, és akartam, de nem találtam, nem volt ott semmi, csak a kavargó gondolataim. Nem éreztem vágyat, csak félelmet, szégyent és megáláztatást.

És akkor minden előzmény nélkül eszembe jutott egy régen hallott, kedves történet a két teknősről meg a skorpióról. Egyszerre világossá vált előttem: ha beszélni kezdek, megváltozik minden, végre adhatok majd én is valamit, és a köztünk tátongó szakadék talán egy pillanatra megsemmisül, ő pedig megértőbb lesz annál, mint amennyire lenni szokott.

A teknősök – egy fiatal és egy idősebb – egy apró, ökrös szekéren utaztak egyik városból a másikba. A hosszú út fárasztó volt, ezért egy mező kellős közepén megálltak pihenni. A leterített hálósákon éppen pasziánszotkát, amikor felbukkant valahol az erdőszél mellől egy barátságos külsejű skorpió. Szeretett volna ő is beszállni a partiba, de a két teknős idegenkedve húzódott arrébb. Gyanúsnak találták a skorpió fényesre suvickolt méregtüskéjét.

– Figyelj, haver, nem akarunk balhét, úgyhogy szépen megkérnénk arra, hagyjál minket békén, nem szeretnénk, ha közünk lenne egymáshoz – mondták neki. Mivel a skorpió nem reagált semmit, az idősebb még hozzátette: – Húzz el innen, jobb a békesség!

– Jól van, jól van, nem kell cidrizni, tesó, már itt se vagyok – felelte a skorpió, és visszahúzódott a fák közé. A fényesre suvickolt méregtüskéjével együtt.

Pár perccel később ismét előbukkant a fák közül. A teknősök éppen szedelőzködtek, hogy tovább folytas-

sák útjukat egyik városból a másikba. Mivel hosszú út állt még előttük, úgy gondolták, elég a pihenésből. A fiatal teknős egyébiránt két pasziánszparit nyert.

– Az a helyzet, srácok – kezdte a skorpió –, hogy le kéne innen lép-nem. Tudjátok, az asszony kidobott meg minden, nincs hol éjszakáznom, és bocsánat a kifejezésért, de kurvára fájni fogok itt az erdőben, az ős-szes piám elfogyott, a lóvém se sok, és nincs, ami fűtsön, a legkisebb szél-től is reszketek, úgyhogy már elnézést, de komolyan mondom, sehol egy nyomorult kődarab, ami alá behúzódhat-nék, hogy szakadna rá az a... akarom mondani, remélem, megértitek, egy szónak is száz a vége, nem vennétek föl magatok mellé, ígérem, csöndben meghúzódok hátul a sarokban, észre sem vesztek, jó leszek, de ez már nem állapot.

– Most mi legyen? – kérdezte suttogva társát az idősebb teknős. Tanácstalannak tűnt az ábrázata.

– Hogyhogy mi legyen? Te most szó-rakozol velem? Húzzunk innen minél hamarabb! Hát nem látod, hogy... – de nem tudta befejezni, mert a társa tovább folytatta.

– Ne vegyük fel mégiscsak magunk mellé? Olyan szépen beszél.

– Te meg vagy húzatva? Egy skorpi-ót? Hülye vagy, bakker, és ha megszúr? Nézd már meg azt a kisuvickolt méreg-tüskét! Nem találod egy kicsit sem gya-núsna? Ha belénk vágja, menten meg-döglünk, mielőtt azt mondhatnánk: „kerszon”. Szóval a válaszom határo-zottan az, hogy: nem! Édes Istenem, hát hogy lehet valaki ennyire ostoba?

Végül – már nem emlékszem, hogy és mint – felvették a skorpiót útitárs-

nak az ökrös szekérre. Az idősebb tek-nős ezt komoly sikerként könyvelte el, hiszen tényleg olyan szépen beszélt a skorpió, fiatal társa viszont kocsonya-ként reszketett mellette, fogalma sem volt arról, ostoba (és meglehetősen szűklátókörű) cimborája miért nem érezte ugyanazt a félelmet, mint ő, hi-szen roppant gyanúsnak találtatott a fényesre suvickolt méregtüske. Hátra-hátra pillantva társára és a skorpióra, azt láthatta, kedélyesen cseverésznek egymással, már-már összebújva ka-carásznak.

– És azt ismered – kezdett bele egy viccbe a skorpió –, amikor a paraszt bácsi igyekszik a Parlamentbe?

– Nem – felelte a teknős.

– Hát feljön az öreg, a biciklijét meg a Parlament falának támasztja, mire az örök ráripakodnak: „Bácsikám, hát nem gondolja komolyan, hogy csak úgy letámasztja ide a biciklijét? Hát ide politikusok járnak!” Erre elkere-kedik az öreg szeme: „Hogy micsoda? Politikusok? Igaza van, akkor jobb lesz, ha lelakatolom.”

A skorpió meg az idősebb teknős is dőlni kezdett a nevetéstől, csak a fia-talabb bosszankodott a szekér elején. Hamarjában el is fordította tekintetét, és inkább az előtte kanyargó hepehupás útra koncentrált. Tudta, még hosszú út áll előttük. Néhány pillanattal később a szekér hátuljában megszűnt a neve-tés. Sűrű, tapintható csönd telepedett a helyére. A fiatal teknős verejtékcseppek hűvösét érezte a tarkóján, a szíve sza-porábban kezdett dörömbölni a mell-kasában. „Mi van, ha...?” – gondolta, de nem volt bátorsága befejezni ezt a gondolatot.

– Kedves barátom – mondta a skor-pió, szinte suttogva, egészen közel ha-

jolva a fiatal teknőshöz, akinek úgy tetszett, mintha fokhagyma és ánizs illatának elegyét érezné a skorpió meleg leheletén –, lennél olyan kedves, és megmutatnád, hogyan kell kinyitni ezt az üveget?

„Miféle üvegről beszél?” – suhant át a fiatal teknősön a kérdés, de a benne lakozó segítőszándék minden kételkedésnél erősebbnek bizonyult. Hátrafordult, s mielőtt még annyit mondhatott volna: „kerszon”, a skorpió fényesre suvickolt méregtűskéje lesújtott, egyenesen a hűvös verejték-cseppektől reszkető tarkóra. Mindez olyan gyorsan történt, hogy a fiatal teknősnek esélye sem volt behúznia nyakát a páncél fedezékébe. Az utolsó, amit még láthatott a mindent elborító örök sötétség előtt, az a skorpió széles vigyora volt és türkizkék szemében a csillogás.

Amikor befejeztem a mesét, rám nézett, és nem szólt semmit. Ettől a nem-szólástól egy kissé zavarba jöttem. Mondtam is magamnak rögtön, bizonyára nem tetszett a történet, unta, hiszen az ízlésünk sosem egyezett; mindketten tudjuk, hogy ami nekem humoros, az neked borzalmas, amittől pedig én viszolygok, te attól érzed magad jobban. Vagy valami egészen másról lett volna szó? Fogalmam se volt, mire gondoljak. Nyilván az lett volna a legegyszerűbb, ha megkérdem: „Mi a baj? Miért nem tetszett a két teknősről meg a skorpióról szóló kedves történet?” De hallgattam és vártam, hogy ő szólaljon meg elsőnek. Amíg beszélsz, gondoltam, van lehetőségem kitalálni a folytatást. A hallgatásommal lépéselőnybe tudok kerülni olyankor, amikor azt érzem, csapdába estem. Saját ostobaságom csapdájába.

Persze ilyen terepviszonyok közepette – elég, ha lelkem szikes talajhoz hasonlatos formájára gondolok – nem könnyű semmi sem.

Szóval csak néztük egymást és egyikünk sem szólt.

– Azt hiszem az lesz a legjobb, ha úszom egyet – mondtam végül, pedig nem akartam megszólalni, és erről is azt hittem, hogy csak gondolom, de nem. Tényleg kimondtam. A hangom rekedt volt és olyan halknak tűnt, mintha ráterítettek volna egy súlyos abroszt. Valahogyan kiszaladt belőlem ez a mondat, és már nem lehetett visszavonni. Nagy nehezen kimásztam a takaró alól, de eléggé sutának éreztem a mozdulataimat. A lábunk még egymásba volt fonódva, mint két egymásra csavarodott fatörzs, és egy pillanatra úgy tűnt, pont annyira szorítja a lábamat, hogy azt is hihetném, nem akarja, hogy kimásszak mellőle. De aztán engedett, és a víz felé sétálva komoly harcot kellett vívnom magammal: megforduljak és nézzek vissza rá vagy sem. Bízam abban, hogy utánam jön, s még azelőtt megfogja a kezemet, mielőtt a vízbe lépnék. Olyasféle jelenetet képzeltem el, mint amit olcsó lektűrökben olvas az ember vagy silány filmekben lát, de semmi ilyesmi nem történt. Nem jött utánam és nem is fogta meg a kezemet.

Egyedül léptem a vízbe.

Hideg volt. És ettől a hidegtől rögtön elment a kedvem attól, hogy beljebb menjek. Vissza azonban már nem fordulhattam; elég rosszul vette volna ki magát a dolog, ha meghátrálok. Amilyen tettetett határozottsággal kászálódtam ki mellőle a takaró alól, a visszafordulás egyenlő lett volna a szűkölő gyávasággal. Csak tovább fokoz-

tam volna saját szégyenemet. Tudtam, sokáig nem ácsoroghatom a bokáig érő vízben, beljebb kell mennem, s ha ellep a víz: úsznom néhány percig, hogy úgy tűnjön ott kint a parton, ennél jobban már nem is élvezhetném a hűsítő hullámok simogatását.

A szemközti hegyek közönyösen magasodtak a víz fölé. Nektek olyan mindegy, gondoltam, merről fúj a szél, hamarább kel a nap vagy sem. Nektek nincs semmi gondotok a világgal és a világnak sincs gondja veletek. Nézzetek rám: kudarcot vallottam, minek szépítsem! Lett volna lehetőségem bizonyítani, de képtelen voltam megadni, amire szüksége van. Vágytam a vágyra, édes Istenem, az a forróság, az a fölolvadás, hogyan is lehetne szavakba önteni, az az elmerülés, az a semmihez sem fogható, az a bárcsak örökké tartó alászállás, az a melegséggel kibélelt puhaság, az a jószágos, az az egyetlen ölés, de nem és nem, én nem éreztem mást, csak félelmet, szégyent és megaláztatást. Hogy lehettem ennyire elveszett?

A combomig ért a víz, amikor hátra fordultam. Nem láttam őt sehol sem. Hová lettél, kérdeztem kétségbe esetten, hol vagy, hová tűntél? Aztán észrevettem, ott volt, ahol hagytuk egymást, nem ment sehová sem, csak én tértem ki kissé oldalra néhány métert, ahogy lépkedtem befelé szemközt a hegyek-

kel, a hegyeknek pörölve. Ott feküdt a parton, a takaró gombócba gyűrve hevert mellette, és napozott. Abból a távolságból semmit sem tudtam leolvasni az arcáról, de úgy tűnt, élvezzi a napsugarak játékát a nedvességtől csillogó, gesztenyeszínre bőréen, s ettől a látványtól megnyugodtam. Remélem, meg tudsz bocsátani, suttogtam magam elé, aztán pár lépést hátrálva tettem meg, ostobaság, de az jutott eszembe, hátha meghallja ezt a suttoást, és integetni kezd, amit csak így, hátrálva láthatok meg. Természetesen semmi ilyesmi nem történt, kénytelen voltam hát megfordulni, vissza a hegyeimmel szemközt.

Amikor már a derekamat is ellepte a víz, vettem egy nagy levegőt, és az utolsó pillanatban, mielőtt még kiszakadhatott volna belőlem, a habok közé vettem magam egy suta mozdulattal. Mit számít, látja-e vagy sem. Ahogy elmúlt körülöttem a hullámozás, úszni kezdtem a mélybe. Minden erőmet összeszedve egyre lejjebb és lejjebb tempóztam a hideg áramlatban, már nem is tudom, mit szerettem volna elérni, de aztán egy ponton túl, amikor úgy éreztem, végképp kiüresedtem és egy hajszálvékony pillanat választ el attól, hogy tényleg föladjam, megálltam, és kinyitottam a szemeimet. A mohazöldé lett lebegés kellős közepén fülelni kezdtem a csöndre.

